

Raadsinformatiebrief¹

Onderwerp	Evenementen meer mogelijk maken
Portefeuillehouders	W. Breunese en J. Hamming
Portefeuilles	Kunst en Cultuur en Openbare Orde en Veiligheid

Aan de leden van de gemeenteraad Zaanstad,

Inleiding

Het college van B&W van Zaanstad heeft de 'Aanpak Evenementen meer mogelijk maken' vastgesteld. Dit onder de opschortende voorwaarde van vaststelling van de benodigde budgetten door de gemeenteraad bij de behandeling van de Voorjaarsnota 2024. Met deze Aanpak wordt het voor vrijwillige organisatoren weer aantrekkelijk om kleinschalige en middelgrote evenementen te organiseren in Zaanstad. Op een veilige en gezonde manier, bijdragend aan de Zaanse Strategische Opgaven.

De Aanpak is opgesteld naar aanleiding van de in oktober 2023 vastgestelde bestuursopdracht 'Mogelijk maken van evenementen'. Conform deze bestuursopdracht is er aan een extern bureau met expertise over evenementen gevraagd om in kaart te brengen wat hiervoor nodig is. Dit is het Event Safety Institute (ESI). De rapportage van ESI is met een raadsinformatiebrief d.d. 24 april jl. reeds gedeeld. De 'Aanpak Evenementen meer mogelijk maken' is gebaseerd op de rapportage van ESI en de ambtelijke uitwerking hiervan.

Met de Aanpak – die de komende maanden en jaren wordt uitgerold – wordt de dienstverlening richting evenementen op orde gebracht, wordt de regeldruk waar mogelijk verminderd en worden de organisatoren bij het aanvragen en organiseren van evenementen beter ondersteund. Belangrijke onderdelen van de 'Aanpak Evenementen meer mogelijk maken' zijn bijvoorbeeld:

- In het vergunningentraject voor evenementen komt meer ruimte voor het noodzakelijke gesprek tussen organisatoren en gemeente om samen een goede risico-inschatting te maken en passende maatregelen te nemen.
- De meldingsplicht voor evenementen wordt verruimd van 75 naar 250 personen waardoor veel minder evenementen (alleen de grotere) vergunningplichtig zijn.
- Organisatoren van (maatschappelijke) evenementen worden bijgeschoold en krijgen hulp bij bijvoorbeeld het maken van een veiligheidsplan of plattegrond.

Met deze raadsinformatiebrief wordt u nader geïnformeerd over bovenstaande.

Toelichting

'Aanpak Evenementen meer mogelijk maken' moet het proces beter faciliteren

De gemeente Zaanstad heeft op basis van de rapportage van ESI en de ambtelijke uitwerking hiervan de 'Aanpak Evenementen meer mogelijk maken' opgesteld. De Aanpak bouwt direct voort op de aanbevelingen van ESI (zie verder). Met de in de Aanpak opgenomen acties / maatregelen wordt de dienstverlening richting evenementen op orde gebracht, wordt de regeldruk waar mogelijk verminderd en worden de (maatschappelijke) organisatoren bij het aanvragen en organiseren van evenementen beter ondersteund.

¹Op deze raadsinformatiebrief volgt geen actie van de Agendacommissie. Wanneer u een onderwerp hieruit wilt bespreken dan kunt u dit doen door een raadsinstrument in te zetten. Bijvoorbeeld een rondvraag (primair gericht aan het college van B&W of een agenda-initiatief (primair gericht aan de collega fracties)). Vermeld altijd in het raadsinstrument: wat u wilt bespreken inclusief een korte concrete toelichting.

De acties/maatregelen betreffen o.a.:

- Versterking afdeling Vergunningen, werkwijze en samenwerking:
 - het per direct aanstellen van een senior medewerker Vergunningen als Evenementenvergunning coördinator (1 fte)
 - het veranderen van de rolinvulling accounthouder evenementen (o.a. meer focus op voortraject/evaluatie, meer verbinding met organisatoren en wijkmanagers)
 - vormgeven interne overlegstructuur inclusief procesverbetering evenementenkalender
 - het implementeren van de juiste systeem risicoanalyse
 - het verbeteren van de communicatie naar organisatoren
 - het aanstellen van een beleidsmedewerker evenementen (0,5 fte)
 - aanpassing van de APV: verruimen meldingsplicht van < 75 naar < 250 personen (≥ 250 personen → vergunning)
 - aanpassing subsidieregeling evenementen
- Ondersteuning (maatschappelijke) organisatoren:
 - strippenkaart voor organisatoren (t.b.v. ondersteuning op diverse vlakken)
 - bijscholing van organisatoren t.a.v. o.a. de procedures
- Helder opdrachtgeverschap (ambtelijk en bestuurlijk)
- Inrichten van een integrale ketensturing passende bij de Zaanse organisatiestructuur
- Opstellen van een afwegingskader op hoofdlijnen voor integrale afweging
- Opstellen van locatieprofielen / ruimtelijk beleid
- Doorontwikkelen van communicatie naar de organisatoren en bijscholing

NB. Als alle voorgestelde acties/maatregelen worden uitgevoerd, is er geen extra capaciteit nodig op Openbare Orde en Veiligheid, tenzij het aantal C-evenementen (hele grote evenementen met heel veel risico's) significant toeneemt.

Er is extra capaciteit (1,5 fte per jaar) benodigd voor de Evenementenvergunning coördinator en de beleidsmedewerker evenementen. Daarnaast is er budget nodig voor de acties/maatregelen. In totaal gaat het om een bedrag van € 438.000 voor 2025. Voor het lopende jaar 2024 zal dit iets meer dan de helft bedragen (€ 250.000). Voor 2026 en verder wordt ingeschat dat er relatief minder beleidsbudget nodig is, zodat vanaf 2026 structureel rekening gehouden moet worden met een benodigd budget van € 265.000 per jaar.

Zie voor een nadere toelichting en een planning met bijbehorend kostenplaatje de bijgevoegde 'Aanpak Evenementen meer mogelijk maken'.

Het organiseren van evenementen is steeds ingewikkelder en duurder geworden

De afgelopen jaren is het aanvragen van een vergunning en het organiseren van een evenement steeds ingewikkelder en duurder geworden. Dit speelt landelijk. Hierdoor ervaren veel vrijwillige organisatoren van (maatschappelijke) kleinschalige en middelgrote evenementen in Zaanstad stevige uitdagingen. Zij vragen zich af of ze wel hiermee door moeten gaan. Het aantal landelijke (veiligheids)eisen dat wordt gesteld aan evenementen is sinds een paar jaar flink toegenomen. Dit als gevolg van een aantal incidenten elders in het land en rechterlijke uitspraken. Daarbij is ook de regeldruk toegenomen voor alle betrokken partijen: organisatoren, vergunningverleners en veiligheidsorganisaties. De afdeling Vergunningen van de gemeente Zaanstad kampt met een capaciteitstekort. Een helder toetsings- en afwegingskader bij de beoordeling van aanvragen voor vergunningen voor evenementen in Zaanstad ontbreekt. Tot slot zijn de kosten voor het organiseren van evenementen gestegen, waarmee ook het risico voor organisatoren toeneemt.

Extern bureau bevestigt beeld en komt a.d.h.v. 5 thema's met aanbevelingen

Het Event Safety Institute (ESI) heeft het bestaande beeld van de problematiek bevestigd. Dit op basis van uitgebreid deskresearch, gesprekken met een groot aantal stakeholders dat direct of indirect betrokken is bij de totstandkoming van evenementen in Zaanstad en twee

werksessies met adviseurs en beleidsmedewerkers. ESI heeft de input uit deze verschillende bronnen geduid, in de bredere, landelijke context geplaatst en vanuit de eigen expertise conclusies getrokken. In haar 'Rapportage Evenementen in Zaanstad mogelijk maken' (zie bijlage) worden door ESI verder aan de hand van de volgende thema's aanbevelingen gedaan:

1. Het (vergunningen)proces
2. Het beleid
3. De capaciteit en het benodigde kennisniveau
4. De organisatoren
5. De wijze van aansturing

Ad 1: Richt het proces in conform het landelijke model, investeer in het opstellen van een gezamenlijke risico-inventarisatie, communiceer tijdig de behandelaanpak naar organisatoren en organiseer fysieke contactmomenten met de organisatoren.

Ad 2: Stel een meer integraal afwegingskader op en zorg voor een ruimtelijke borging in het omgevingsplan. Een eerste stap daarbij is het opstellen van locatieprofielen, waarin wordt opgetekend wat de opties/randvoorwaarden voor evenementen zijn op evenementenlocaties.

Ad 3: Voeg minstens een extra medewerker toe aan het team vergunningverleners, i.c. een Evenementenvergunning coördinator die het relatief onderbezette en relatief onervaren team (inhoudelijk) kan coachen.

Ad 4: Vergroot bij (maatschappelijke) organisatoren van evenementen de benodigde kennis over veiligheid en vergunningsvoorschriften en reserveer los van subsidie extra middelen voor ondersteuning van evenementen bij het opstellen van de benodigde planvorming en/of plattegronden.

Ad 5: Ga uit van een integrale ketensturing waarbinnen de aansturing van de integrale Zaanse evenementenaanpak nader vormgegeven moet worden passende bij de Zaanse organisatiestructuur.

Zie bijgevoegde rapportage voor een nadere toelichting.

Hieronder wordt de bestaande problematiek verder toegelicht.

Organisatoren van evenementen voelen zich belemmerd in Zaanstad

De gemeente Zaanstad vindt kleinschalige en middelgrote lokale evenementen van groot belang en wil deze op een veilige en gezonde manier mogelijk maken en faciliteren. Het feestjaar 2024, waarin het 50-jarig bestaan van de gemeente Zaanstad wordt gevierd, wordt gezien als een uitgelezen kans om samen met bewoners en organisatoren een onvergetelijke tijd te creëren. De gemeente heeft dan ook financiële middelen ter beschikking gesteld aan verschillende initiatieven om invulling te geven aan het feestjaar. Echter, in de afgelopen tijd hebben (maatschappelijke) organisatoren aangegeven in toenemende mate uitdagingen te ervaren bij het organiseren van hun evenementen ondanks de toegezegde financiële steun.

Regeldruk rondom evenementen toegenomen / organisatoren twijfelen of ze doorgaan

Mede als gevolg van een aantal landelijke incidenten en rechterlijke uitspraken in de afgelopen jaren zijn de wettelijke eisen die worden gesteld aan het organiseren van evenementen behoorlijk toegenomen c.q. strenger geworden. Vanuit dit kader werken ook de veiligheidspartners (waaronder politie, brandweer, verkeer en Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de regio). Dit is een landelijke beweging die niet alleen in Zaanstad tot onrust leidt, maar zichtbaar is in meerdere grote(re) steden. E.e.a. heeft als gevolg gehad dat het aanvragen van een vergunning en het organiseren van een evenement

de laatste jaren ingewikkelder is geworden. Daarnaast is er sprake van stijgende kosten, waardoor organisatoren een verhoogd risico hebben.

Bovenstaande heeft ertoe geleid dat veel vrijwillige organisatoren van (maatschappelijke) evenementen zich afvragen of ze hier wel mee door moeten gaan. Organisatoren voelen zich kwetsbaar en belast met (zwaardere) veiligheidsmaatregelen en (deels daarmee samenhangende) juridische en financiële risico's. Ze voelen zich daarbij onvoldoende gezien en ondersteund door de gemeente. Hierbij speelt ook de dubbelrol van de gemeente mee; enerzijds aanjagend en subsidiërend, anderzijds toetsend en handhavend.

Helder toetsings- en afwegingskader bij aanvraag vergunningen ontbreekt in Zaanstad

De gemeente Zaanstad kampt met een capaciteitstekort op de afdeling vergunningverlening, met alle gevolgen van dien. De toegenomen regeldruk heeft e.e.a. verergerd. Daarnaast speelt ook het ontbreken van een helder toetsings- en afwegingskader bij de beoordeling van aanvragen voor vergunningen voor evenementen de afdeling parten. De gemeente Amsterdam is voornemens nieuw (strenger) evenementenbeleid in te voeren. Dit is niet alleen nodig vanwege het toegenomen aantal eisen, maar ook als gevolg van het overaanbod van potentiële evenementen. E.e.a. zal ertoe leiden dat veel van die organisatoren zich op omliggende gemeenten zoals Zaanstad gaan richten. Al met al des te belangrijker voor de beoordelaars om zowel t.a.v. het aantal evenementen (per gebied) als de kwaliteit van de evenementen aanvragen te kunnen toetsen en een afweging te kunnen maken. Locatieprofielen vormen daarbij een belangrijk onderdeel.

Vergunningenproces kan beter in Zaanstad

In de huidige inrichting van het vergunningenproces ontbreekt het o.a. aan voldoende interactie tussen de adviseurs en vergunningverlener enerzijds en de organisatoren anderzijds. Juist deze interactie in het proces draagt meer bij aan het veiligheidsbewustzijn dan de evenementenvergunning zelf. Adviseurs zijn verder vooral gericht op het zoveel mogelijk uitsluiten van risico's, waarbij er geen ruimte is om gezamenlijk tot een risicoanalyse te komen, waarbij realistische risico's en proportionele maatregelen in kaart worden gebracht. Tevens is het evenementenproces nu reactief ingericht, terwijl de gemeente juist een actieve (regisserende) rol zou moeten aannemen. Tot slot wijkt de Zaanse procedure van de vergunningaanvraag enigszins af van het procesmodel dat in de Landelijke Handreiking Evenementenveiligheid (HEV) staat beschreven (geen ruimte voor risicoanalyse, zie eerder).

Financiële en Juridische consequenties

Financiële consequenties

Het vaststellen van de 'Aanpak Evenementen meer mogelijk maken' heeft de volgende financiële consequenties:

- o Voor 2024 is € 250.000 budget benodigd.
- o Voor 2025 is € 438.224 budget benodigd.
- o Voor 2026 en verder is € 265.000 budget per jaar benodigd.

De benodigde budgetten zijn door het college van B&W in de Voorjaarsnota 2024 opgenomen. De gemeenteraad moet hier echter ook nog een besluit over nemen.

Toelichting: Er is extra capaciteit, in totaal 1,5 fte (€ 225.000) per jaar, benodigd voor de Evenementenvergunning coördinator (1 fte) en de beleidsmedewerker evenementen (0,5 fte). Daarnaast is er budget nodig voor de acties/maatregelen (€ 213.000). In totaal (capaciteit en acties/maatregelen) gaat het om een budget van € 438.000 voor 2025. Voor het lopende jaar 2024 zal dit iets meer dan de helft bedragen: € 250.000. Voor 2026 en verder wordt ingeschat dat er naast de dekking voor de extra capaciteit relatief minder beleidsbudget nodig is, nl. € 40.000 per jaar, zodat vanaf 2026 structureel rekening gehouden moet worden met een benodigd budget van € 265.000 per jaar (capaciteit: € 225.000 en beleidsbudget: € 40.000).

Juridische consequenties

Er zijn vooralsnog geen juridische consequenties verbonden aan het vaststellen van de 'Aanpak Evenementen meer mogelijk maken'. Het betreft nu vooral het ondernemen van acties en maatregelen om het vergunningenproces en de (maatschappelijke) organisatoren beter te faciliteren (verbeteren organisatiestructuur en werkwijze). Juridische consequenties komen bijvoorbeeld pas aan de orde als er daadwerkelijk een afwegingskader, locatieprofielen en/of beleid worden vastgesteld.

Geheimhouding op grond van de Gemeentewet

N.v.t.

Aanpak/uitvoering

De 'Aanpak Evenementen meer mogelijk maken' wordt – onder de opschortende voorwaarde van vaststelling van de benodigde budgetten door de gemeenteraad bij de behandeling van de Voorjaarsnota 2024 – de komende tijd gefaseerd uitgerold. Naast deze raadsinformatiebrief en een persbericht zullen de (maatschappelijke) organisatoren van evenementen / de partners aanvullend worden geïnformeerd via de nieuwsbrief.

Betreft

Actieve informatievoorziening.

Uitvoering Bestuursopdracht Mogelijk maken van evenementen d.d. okt 2023 (7940249).

Bijgaande stukken

Rapportage Evenementen in Zaanstad mogelijk maken 8462832

Aanpak Evenementen meer mogelijk maken 8462832

Hoogachtend,

burgemeester en wethouders van Zaanstad,

Drs. J. Hamming, burgemeester

Drs. G. Blom, gemeentesecretaris

Transactiebewijs iBabs digitale handtekening